

Rotary

РОТАРИ НА БАЛКАНИТЕ

www.rotary.bg

ноември-декември 2025

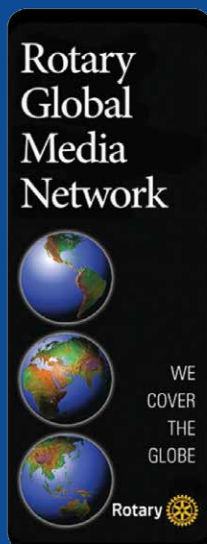
бр. 3, № 250

ISSN 1310-750X

ЧЕСТВАМЕ
НАРОДНИТЕ
БУДИТЕЛИ
шествието в Пловдив

Rotary

РОТАРИ НА БАЛКАНИТЕ

Регионално списание
на Ротари Интернешънъл
ISSN 1310-750X
Издател: Агенция „Бизнес Н“

ИЗЛИЗА НА ДВА МЕСЕЦА

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Пламен Цветков, ДГ
Александър Петров, ДГЕ
Маргарита Богданова, ПДГ
Стоянка Георгиева, ПАЗК
Невена Иванова, ДРП
Весна Балтезаревих, Србија
Димитрина Вакирлова, отг. редактор
Цвятко Кадийски, Ротари историк
Наско Начев, ПДГ, издател
Отговорен секретар: Антон Начев
Предпечат: Гергана Найдева

Address:

ROTARY IN THE BALKANS
25, Knyaz Tseretelev Str.,
Plovdiv 4000, Bulgaria
Mob. +359 887 594 356
E-mail: abn@rotary.bg
www.rotary.bg

Снимка на корицата:
Станислав Милковски

Уважаеми приятели,

Мога да кажа с гордост, че това е специален брой на нашето списание! Брой 250! Юбилей отвсякъде? Опитайте се да преброите до 250, ще ви трябват около 5-6 минути. На нас ни трябваха 30 години, за да стигнем до тук, за да имаме и самочувствието, че създаденото притежава и историческа стойност! На нашите читатели и на всички български ротарианци, честит празник!

Скоро ние отбелязахме тази годишнина с пространна статия за развитието на Българското ротарианско списание от първото издание през 1940 година до наши дни. Грижовно пазя тези черно-бели страници под редакцията на Стоян Бочев. Авторът на "Капитализмът в България" успява да улови духа на ротарианството от онова време и подчертава неговата елитарност и удовлетворението от приятелството. Сигурен съм, че тази тенденция се запази и през годините, в които върнахме ротарианството в нашата страна и работихме упорито, за да създадем и организираме нашия самостоятелен ротариански дом, който наричаме Дистрикт България!

Този юбилеен брой съвпадна с честването на един от най-паметните празници в българската история. Денят на народните будители е официален празник, когато чествуваме делото на българските просветители, книжовници и революционери. Проектът на РК Пловдив-Пълдин и Зонта „Народните будители и Аз“ има за цел да представи имената и дейността на онези български възрожденци и личности, които са оставили своя отпечатък в израстването и просперитета на нашата държава. Много клубове в България работят за това дело във всички форми на изява. Надявам се с ваша подкрепа проектът да се разгърне още повече и на нови територии в страната, за да стане част от живота на всички ученици в България.

Основната тема на броя са стипендиантите на Ротари, които се събраха в Университета Бахчешехир в Истанбул, идвайки от държави, разделени от хиляди километри - Египет, България, Кения, Йордания и други. Трябваше им съвсем малко време, за да открият какво ги обединява. Те изучават теорията и практиката на устойчивия мир, разрешаването на конфликти и дипломацията. След 10 седмици обучение в Центъра се завърнаха по домовете си, за да реализират инициативи за социална промяна, които самите те са разработили.

Сигурно си спомняте, че на тазгодишния ПЕТС бе поканена и една от героините на репортажа на списанието „Ротари“ българката Анжела Антонова. Помня такива срещи, те ме зареждат емоционално, защото позитивизмът е характерен за нашата организация и ражда най-добрите приятелства.

След обръщението на нашия гуверньор Пламен Цветков, прочетете внимателно и статията, която ни предостави ПДГ Маргарита Богданова след посещението на Ротари института в Брюксел. От тези две страници съвсем синтезирано са разкрити позициите на лидерите ни и техните препоръки и приоритети за нашата международна и дарителска дейност.

В дистриктния ни живот сме включили няколко събития не само с ротарианци, но и с нашите млади приятели. Те дават представа за добрите практики и пропуските, които правим в нашата служба на обществеността. Същността на Ротари е изградена на реализираните контакти. Срещите в клуба, на семинари, международните срещи и тези онлайн раждат и покриват нашите понятия и изисквания за ЖИЗНЕН И ПЪЛНОЦЕНЕН ЖИВОТ!

Приятно четене!
Наско Начев – издател

UNITE FOR GOOD

ДА ДАВАМЕ С БЛАГОДАРНОСТ

През този ноември, когато отбелязваме дейността на Фондация Ротари, ви каня да помислите не само какво даряваме, но и защо го правим. Фондацията е не просто фонд за проекти. Тя е биещото сърце на нашето обещание, че служенето, основано на доверие и приятелство, може да създаде трайна промяна.

Нашият План за действие ни призовава да увеличим въздействието си, а Фондацията е начинът, по който превръщаме тази визия в реалност. От 1988 г. насам Ротари и нашите партньори са имунизирали близо 3 милиарда деца срещу полиомиелит. Ние сме вложили над 2,6 милиарда долара в тази кауза, а само през изминалата година насочихме 146 милиона долара към последния етап от премахването на болестта. Тези цифри са впечатляващи, но истинското въздействие не се измерва със статистика - то е в живота на децата, които никога повече няма да се страхуват от полио; в надеждата, върната на семействата, и в мира, изграден в общности, някога белязани от болест.

Но полиомиелитът е само една от многото истории. Всяка година Центровете за мир на Ротари обучават нови поколения лидери, които превръщат конфликта в диалог и разделението - в разбирателство. През 2023-2024 г. близо 100 нови стипендианти започнаха обучението си, продължавайки наследството на над 1 800 миротворци от повече от 140 страни. Когато инвестираме в тях, ние засаждаме семената на мира, които ще дадат плодове десетилетия напред.

Фондацията докосва животи и чрез областни и глобални грантове, подкрепяйки проекти както големи, така и малки. Кладенец с чиста вода за селска общност, стипендии за млади професионалисти, медицинска помощ след бедствие - това не са вре-

менни жестове, а стъпки към достойнство, устойчивост и възможности. Така служенето на Ротари се превръща в трайно въздействие. А когато природни бедствия ударят, нашата Фондация позволява на Ротари да реагира бързо чрез грантове за спешен отговор.

Нашата Фондация не е за това, което можем да направим сами, а за това, което можем да постигнем заедно. Всяко дарение, независимо от размера си, се обединява с други, за да създаде колективен акт на вяра - в човечеството и в бъдещето.

Последните метри от всяко голямо пътешествие винаги са най-трудни. Виждаме това в последните си стъпки към изкореняването на полиомиелита, в работата си за мир и във всеки проект, насочен към извеждането на хората от отчаяние. Но всеки път, когато даваме, ние заявяваме, че нашата работа ще продължи - независимо от предизвикателствата.

Този ноември нека даваме с благодарност, с радост и с надежда. Чрез нашата Фондация ние **се обединяваме за добро**, и така оставяме след себе си не само проекти, но и наследство от мир, доверие и служба над личното.

ФРАНЧЕСКО АРЕЦО

Президент на РИ, 2025-26

Декември

ЗА ЗДРАВЕТО И ЩАСТИЕТО

Специалният брой на списание Rotary този месец е посветен на щастието – най-същностното от всички човешки стремежи. Но повече от просто чувство, това състояние на позитивно благополучие и условията, необходими за неговото създаване и поддържане, трябва да се разглеждат като универсално право.

Декември също е Месец на превенцията и лечението на болестите в Ротари, когато подчертаваме работата на нашите членове за насърчаване на здравето и благополучието, включително психичното здраве. В световен мащаб почти 1 на всеки 7 души има психично разстройство, според скорошен доклад на Световната здравна организация. Въпреки това, само 9 процента от хората с депресия получават адекватно лечение.

В Ротари имаме щастието да разполагаме с мощен начин да подкрепяме емоционалното благополучие и щастието: приятелството. Връзките, които изграждаме в Ротари, могат да бъдат силен двигател на промяната. Знам това от личен опит.

Когато моите съмишленици за първи път предложиха да стана президент на клуба, аз се колебаех. Имах заекване. Ужасно ме беше страх да говоря пред хора. Но подкрепата и обичта на членовете на клуба ми помогнаха да се изправя пред страха си и да намеря начин да застана уверено пред публика.

Днес редовно се обръщам към аудитории – понякога от хиляди души – на език, който не е роден за мен. Членовете на Ротари в моя живот ми помогнаха да създам трайна промяна в себе си.

Това другарство ни дава куража и възможността да създаваме трайна промяна и в света, а психичното здраве спешно се нуждае от подобрене. СЗО съобщава, че правителствата отделят средно само 2 процента от здравните си бюджети за психично здраве, а едва 11 процента от тези средства достигат до услуги на общностно ниво. В някои

страни има само един обучен специалист по психично здраве на всеки 100 000 души. СЗО призовава за стратегически и неотложни действия за преодоляване на този недостиг.

Ротари може да отговори на този призив, като насърчава осведомеността относно психичното здраве в нашите клубове, работи с местните здравни системи, финансира обучението на здравни работници в общностите и подкрепя инициативи, които предоставят грижи там, където няма такива. Дори и малки инвестиции в психичното здраве носят огромни ползи – за продуктивността, общественото здраве и щастието.

Докато създаваме трайна промяна в света, не бива да забравяме да се грижим един за друг. Бившият президент на Ротари Интернешънъл Гордън МакИнали мъдро ни напомня, че трябва да отидем отвъд въпроса „Как си?“. Дължим си един на друг да попитаме: „Как си наистина?“

Докато преминаваме в нова година, изпълнена с нови възможности, нека се **Обединим за добро** – за изцеление, приятелство и достъп до щастие.

ФРАНЧЕСКО АРЕЦО

Президент на Ротари Интернешънъл

Ноември

НЕОСПОРИМО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Мнозина от вас ще си спомнят темата, която избрах като президент на Ротари Интернешънъл през 2020–2021 г.: „**Ротари отваря възможности**“. Аз все още съм дълбоко отдаден на тези възможности - и знам, че и вие сте.

Докато отбелязваме Месеца на Фондация Ротари, нека се замислим за множеството начини, по които Фондацията прави света по-добър. Ротари е нещо изключително, а Фондацията усилва това въздействие.

Насърчавам всички вас - както в клубовете на Ротари, така и в клубовете на Ротаракт - да откриете това сами. Излезте отвъд местното ниво и се включете във Фондация Ротари на глобално равнище. Можете да си партнирате с клубове за повишаване на грамотността в Гватемала или за борба с маларията в Замбия. Можете да окажете реално въздействие чрез инициативи за чиста вода, достигащи до милиони хора, или чрез програми за майчино здраве, които спасяват животи на различни континенти.

Мнозина от вас питат за състоянието на най-големия проект с въздействие в историята на Ротари - нашия дългосрочен ангажимент за ликвидиране на полиомиелита. Наскоро президентът на РИ Франческо Арецо, председателят на Международния комитет ПолиоПлюс Майкъл Макгавърн и аз се срещнахме с министър-председателя Шехбаз Шариф и с военните ръководители на Пакистан. Всички са напълно ангажирани с мисията за окончателно изкореняване на полио. Бяхме дълбоко впечатлени от работата на националните центрове за спешни операции в Пакистан, където експерти планират и координират ваксинационните дейности.

Докато някои правителства намаляват подкрепата си за премахването на полиомиелита, Ротари остава твърдо отдаден на обещанието си отново тази година да събере 50 милиона долара. Тази среща потвърди нашата непоколебима решимост да доведем тази историческа мисия докрай.

Ние, членовете, сме тези, които финансираме, поддържаме и реализираме тези проекти. Затова Фондацията постоянно получава най-високи оценки от Charity Navigator. Дори ако не желаете да ръководите проект, все пак можете да бъдете част от Фондацията чрез ежегодна подкрепа.

Нашата цел за набиране на средства за периода 2025–2026 г. са амбициозните 500 милиона долара. Вашето дарение този месец ще създаде безброй възможности.

Пред нас стоят невероятни възможности, а въздействието, което постигаме заедно чрез Фондация Ротари, е експоненциално. Доказателствата са неоспорими.

ХОЛГЕР КНААК

Председател на
Фондация Ротари

Декември

ЗА ВАШЕТО ЗДРАВЕ

Като президент на Ротари за 2020–2021 г., споделих нашите надежди за нова инициатива: Програмите с мащабно въздействие (Programs of Scale). Семената, които посяхме тогава, сега дават забележителни плодове.

След успеха на първия проект, финансиран по програмата на Ротари „Програми с мащабно въздействие“ - Партньори за Замбия без малария, Фондация „Гейтс“ и организацията World Vision се обърнаха към нас с предложение да реализираме още повече и по-мащабни проекти. Те зна-

ят, че Ротари може да постигне велики неща. От това партньорство се роди Предизвикателството за здрави общности на Ротари (Rotary Healthy Communities Challenge) - най-значимата инициатива на Ротари за превенция на болести след ликвидирането на полиомиелита.

„Предизвикателството за здрави общности“ има за цел да се бори срещу пневмонията, маларията и диарийните заболявания - основни причини за смърт сред децата под 5 години в много части на Африка. Въпреки напредъка, тези заболявания все още отнемат живота на 1 милион деца годишно.

Това стратегическо партньорство между Фондация Ротари, Фондация „Гейтс“, World Vision и PATH - глобална неправителствена организация, посветена на здравното равенство, вече спасява животи в Демократична република Конго, Мозамбик, Нигерия и Замбия.

Нека не забравяме, че нашите партньорства се състоят от хора - доброволци, членове на Ротари и професионалисти - които се стремят да направят света по-добър. Една от тях е **Жизела Бетенкурт Мирсао** от Ротари клуб Чимойо-Планалто, Мозамбик - национален координатор на инициативата Healthy Communities Challenge и асистент-губернор на Дистрикт 9210, която споделя:

„В Мозамбик предотвратимите заболявания продължават да бъдат водеща причина за смърт сред децата.“

Здравните работници в общностите се обучават да предоставят животоспасяващо образование, превантивни средства и ранно лечение на семейства в труднодостъпни райони. През първата си година инициативата Healthy Communities Challenge достигна до хиляди домакинства в четири области, като подкрепи повече от 4400 здравни работници от общностите, които защитават децата.“

Аз участвах още от етапа на планиране, но не осъзнавах истинския мащаб на въздействието, докато не го видях с очите си.

Вашата подкрепа за Фондация Ротари ви прави част от тази работа, която променя животи.

Ротари проекти по целия свят

Брад Уебър

САЩ

Шоу за таланти, организирано от Ротари клуб Карпинтерия в Калифорния, е събрало повече от 325 000 щатски долара от 2009 г. насам. Клубът използва средствата за благотворителни проекти, включително за закупуване на около 300 музикални инструмента за деца и отпускане на около 100 университетски стипендии. С напълно разпродадени билети за 16-а поредна година, априлското издание представи разнообразни изпълнители - танцьори, музиканти, разказвачи, комици и жонгльори.

„Всички наши членове участват по един или друг начин в организацията на шоуто“, казва президентът на клуба Дейвид Паудрел. „Нашето мото е: Намери какво ти носи радост и се включи!“

Няколко участници през годините са станали професионални артисти, включително Уил Брийман, който придоби известност в телевизионното предаване *The Voice*, и илюзионистът Марк Колиър.

Rotary
Club of Carpinteria

28

Сезона на телевизионния сериал *The Voice*

Канада

Когато лидерите на Ротари клуб Сейнт Томас в Онтарио забелязали липса на активност, клубът се адаптирал, като променил графика си, за да осигури повече време за служене. Резултатът бил впечатляващ - дейността се оживила, а интересът от нови членове нараснал, казва Барбара Уорнок, бивш президент на клуба.

„Седмичните срещи възпираха потенциалните членове и почувствахме, че трябва да имаме по-активно участие в местни проекти“, споделя тя. Сега клубът се събира втората и четвъртата сряда на месеца, а останалите сряди са посветени на доброволчество в две местни организации - *Grace Café*, улична мисия и кухня за бедни, и *Harvest Hands*, която събира и разпределя годни храни, които иначе биха били изхвърлени.

„Нашите ротарианци прегърнаха тази работа, за да помогнат на нуждаещите се,“ казва Уорнок.

Rotary
Club of St. Thomas

US\$ 18 МЛН +

Стойност на спасените хранителни продукти от *Harvest Hands*

1978

Държавно финансирани начални училища в Шотландия

ШОТЛАНДИЯ

Ротари клуб Елгин подкрепя редица инициативи за младежта, включително клубове на Ротаракт, Интеракт и няколко РотаКидс клуба - програма на Ротари Интернешънъл във Великобритания и Ирландия, която насърчава гражданската активност и лидерството при деца под 12 години.

В училището „Грийнуордс“ РотаКидс клубовете са изключително популярни, споделя учителката Кирстин Мъстард, една от четиримата ръководители на клуба. През февруари децата организирали благотворителен базар, събирайки около 100 долара за Фондация Ротари. През юни те провели благотворителен поход, който събрал около 3 200 долара за организацията Harry's Hat, подпомагаща хора с хидроцефалия - състояние, при което в мозъка се натрупва течност. Тази организация помогнала на семейството на едно от децата.

През същия месец президентът на РИ за 2024-25 г. Стефани Урчик посетила клуба и била впечатлена от представлението, подготвено като част от исторически проект.

„Беше истинско вдъхновение да видя страстта, креативността и състраданието на учениците,“ казва тя. „Духът на общността им наистина сияе.“

ИНДИЯ

Ротари клуб Коимбатор Котън Сити реализира проект за повишаване на осведомеността относно незаконната практика на улавяне и търговия с диви папагали. Доброволци внимателно подредили близо тон просо в художествена инсталация от 1 200 квадратни фута, изобразяваща подрязване на крилете на папагал.

„Всяко зърно символизира надежда“, казва Никету Шах, ръководител на проекта, който е част от по-широка инициатива на организацията за спасяване на животни и е подкрепен от щатското горско управление. Произведението било завършено през май в търговски център. Миналата година клубът помогнал на горското управление, като предоставил рентгенова машина за птици. В плен много птици страдат от болести и стрес, които скъсяват живота им.

Club of Coimbatore Cotton City

Ротари на Балканите 3 / 2025

11 Видове диви папагали, естествено срещащи се в Индия

ФИЛИПИНИТЕ

Много хора във Филипините нямат достъп до достъпна дентална помощ. За да се справи с този проблем, Ротари клуб Баколод Централ стартира Проект Усмивка, който осигурява зъболечение на учители от държавните училища. Ротарианците извършват прегледи и организират вадене на зъби, пломбиране и протезиране.

Клубът покрива разходите, които не са поети от доброволните услуги на Асоциацията на зъболекарите на Филипините – клон Негрос Оксидентал, както и от допълнителни средства от местната конгресна служба. До момента проектът е осигурил 55 пълни зъбни реконструкции.

„Тези всеотдайни герои често избират да харчат собствени си пари, за да посрещнат нуждите си в преподаването, вместо за своето здраве и благосъстояние,“ казва членът на клуба Мария „Токс“ Лопес.

\$525

Месечна заплата на учител в начално ниво във Филипините

Обща кауза

От напълно различни държави и култури, първите стипендианти в Ротари центъра за мир в Истанбул се обединяват около споделена цел

От Етелка Лехоцки
Снимки: Фаид Елзири

Новите стипендианти на Ротари се събраха в Университета Бахчешехир в Истанбул, идвайки от държави, разделени от хиляди километри – Египет, България, Кения, Йордания и други. Но им трябваше съвсем малко време, за да открият какво ги обединява.

„Къде другаде по света бих могла да се срещна с израелски участник, да седнем, да говорим, да спорим и да се смеем заедно? – казва Суад Абдо, стипендиантка от Йемен, която сега живее в Германия. – Различните мнения могат да обогатят нашите дискусии и да разширят нашите хоризонти.“

Абдо е една от 13-те стипендианти в първия випуск на най-новия Ротари център за мир „Ото и Фран Валтер“ в университета Бахчешехир. В рамките на едногодишната си програма за професионално развитие, започнала през февруари, те изучават теорията и практиката на устойчивия мир, разрешаването на конфликти и дипломатията. След 10 седмици обучение в Центъра те се завърнаха по домовете си, за да реализират инициативи за социална промяна, които самите те са разработили.

Макар и изключително разнообразна група, стипендиантите имат сходни приоритети: защита на децата, овластяване на жените и – най-често срещаната цел – подкрепа за мигрантските общности. Близостта до въоръжени конфликти е друга обща реалност за тях, което прави времето им в Истанбул не просто академичен престой, а дълбоко лично преживяване.

Тринадесетте стипендианти от първия випуск на новия Ротари център за мир в Истанбул имат сходни приоритети – от подкрепа на мигранти до овластяване на жените.

„Или идват от държави, склонни към конфликти, или от други страни, които ще бъдат засегнати от събитията в региона Близък изток – Северна Африка, казва Юксел Алпер Еджевит, изпълнителен директор на Центъра. Проектите, които нашите стипендианти разработват в своите области на експертиза, ще бъдат изключително важни за разрешаването на конфликти по мирен път.“

Суат Байсан, координатор на приемащия Дистрикт на Ротари за програмата, опознал стипендиантите по време на теренно посещение в районите, засегнати от земетресенията в Турция и Сирия през 2023 г., както и на концерт с музика от родните им страни. Той останал впечатлен от решимостта им да привлекат партньори, които могат да засилят въздействието им.

„Може би един стипендиант сам по себе си не може да направи много. Но ако успее да убеди правителства и граждански организации да се включат, може да започне малки инициативи, които ще растат, казва той. Всички те мислеха по един и същи начин: „Да, аз съм само един човек, но мога да запаля искрата на огромна промяна.“

Ние се срещнахме с петима от стипендиантите, за да научим повече за техния живот, техните инициативи за социална промяна и техните надежди за бъдещето.

Суад Абдо

ЙЕМЕН

Суад Абдо за първи път осъзнала връзката между образованието и правата на жените, когато била студентка в университета. Момиче от нейния квартал в Сана, столицата на Йемен, искало да следва висше образование, но настойниците ѝ не позволили.

„Това ме накара да се замисля. Разбрах, че начинът, по който живея – начинът, по който родителите ми са ме възпитали, не е същият за всички. Обществото, в което живееш, имаше различна реалност“, казва 43-годишната Абдо.

Не е изненадващо, че Абдо поставя образованието като приоритет в собствения си живот. Тя е учила в Малайзия, Етиопия и Германия и има две висши образования – магистър по бизнес администрация (МВА) и магистър по публична политика с фокус върху изследванията и управлението на конфликти. Вдъхновила се да избере второто след насилието, на което е свидетел в родината си по време на протестите от Арабската пролет в началото на 2010-те. Не присъствала на продемократичните демонстрации, които били атакувани от въоръжени правителствени привърженици, но усещала опасността, докато насърчавала съседите си – особено жените – да гласуват на следващите избори.

Целият този опит я оставил с нови въпроси. „Исках да разбера какво означава демокрация? – казва тя. – Когато възникне конфликт, какъв тип решения стоят зад него?“

Абдо получила стипендия за обучение в Германия и планирала да остане само докато завърши магистратурата си. Но докато била там, Йемен отново бил обхванат от политическо насилие, когато през 2014 г. хутските бунтовници завзели столицата. Тя решила да остане, научила

немски език и започнала да възприема Германия като свой дом.

Абдо потърсила възможности за работа с множеството мигранти, пристигащи в Германия в средата на 2010-те. Доброволно работела като преводач в държавен приемен център и в неправителствена организация, предоставяща грижи за деца мигранти, след което ръководи екип в Международната организация по миграция, който подпомагал мигранти, завръщащи се в родните си страни.

Абдо обединява двете си области на интерес – демокрацията и миграцията – в своята инициатива за социална промяна, чиято цел е да изгради връзки между жени мигрантки и германки, които действат като техни ментори. Жените мигрантки изучават основите на немския език, както и компютърни и финансови умения. Германките от своя страна научават техните истории.

„Исках да създам пространство, в което те могат да задават неудобни въпроси, като например: Носиш забрадка – какво означава това за теб? – казва Абдо. Скоро открила, че жените са по-склонни да говорят за нещата, които ги обединяват.

„Жените са жени навсякъде, независимо откъде идват, казва тя. Говорят за семейството, за децата, за любовта, за кариерата. Тези теми са универсални.“

Суад Абдо (на преден план) позира с участници в работилница по компютърни умения за мигранти в Германия, която тя организира като част от своята инициатива за социална промяна.

Морад Ал-Кади

ЙОРДАНИЯ

Морад ал-Кади гради мир, като изгражда хора. Независимо дали помага на обществени групи да подготвят проектни предложения, или събира бежанци и местни лидери на вечеря, той винаги се стреми да събуди неразкрития потенциал у хората. Дори организира интерактивни театрални постановки, които включват публиката като участник – за да докаже, че никой не трябва да стои в страни.

„Не съм професионален актьор, но участвах в пет интерактивни пиеси, които насърчаваха мира. Представяхме история и след това питахме някого от публиката: Ако ти беше на мое място, какво би направил? – казва Ал-Кади, който е на 37 години. – После питахме аудиторията: Добре, какво мислите за това, което той направи? Можете ли да предложите друго решение? И хората започваха да предлагат по-добри, мирни начини за разрешаване на конфликта.“

За своята инициатива за социална промяна Ал-Кади обучава десет млади журналисти да развият умения по медийна грамотност. След това планира да ги напътства при създаването на онлайн информационна кампания и други инструменти за обучение на обществеността по темата.

„Тази кампания може да се разпространи широко в Йордания, като се насочи към езика на омразата, дезинформацията и фалшивите новини казва той. Ще покаже на хората как тези проблеми влияят върху социалната сплотеност и стабилността.“

В предишната си работа Ал-Кади се занимавал с проблем, който е важен и за много от останалите стипендианти за мир – напрежението, породено от потока на мигранти. В Йордания той помагал на хора, избягали от гражданската война в съседна Сирия. Един от ключовите му

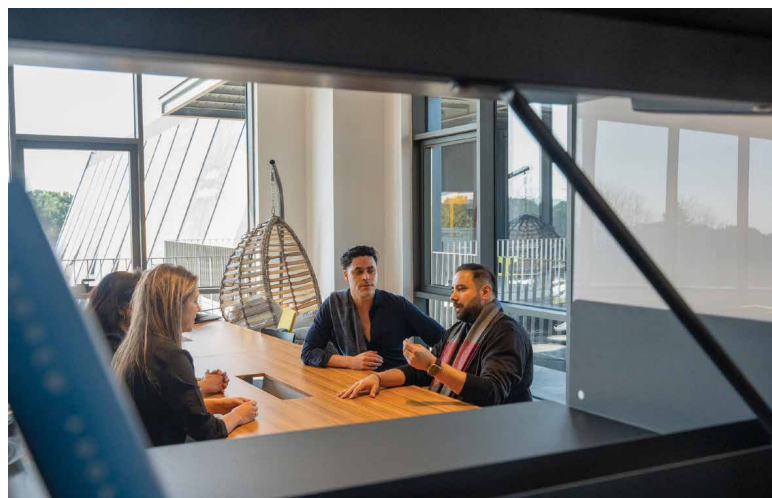
проекти бил обучение по разрешаване на конфликти за над 100 обществени лидери и полицаи в различни части на страната. Всички те се сблъскали с ескалиращи напрежения. Преди намесата на Ал-Кади решението обикновено било едно и също – да се намеси полицията.

„Полицаяте питаха: Какво да направим? Да ги върнем обратно в страната им? Това почти винаги беше решението – ако сириец е въввлечен в конфликт с йорданец, просто върнете сириец обратно, казва ал-Кади. Това беше все едно да ги изпратиш на смърт.“

Ал-Кади пътува и до Турция за инициатива, която помагала на сирийски обществени организации да станат по-ефективни. Той показал на осем малки организации как да кандидатстват за финансиране, да разработят дългосрочни планове и да организират дейности за изграждане на мир. Един от проектите, „Изкуство за мир“ събрал арабски и кюрдски музиканти. Всяка група обучавала другата да свири на традиционните им инструменти, а инициативата завършила с общ концерт.

Дори когато бил свидетел на вдъхновяващи моменти като този, Ал-Кади се стремил да предаде едно важно, но често пренебрегвано послание.

„За съжаление, повечето от тези организации смятат, че могат да направят едно-единствено действие и след това ще настъпи мир, но това не е вярно, казва той. Те трябва да разберат, че устойчивият мир не е краткосрочен, а непрекъснат процес.“

За своята инициатива за социална промяна, Морад Ал-Кади използва обучение по медийна грамотност, за да се справи с речта на омразата, дезинформацията и невярната информация.

Като син на кенийска майка и сомалийски баща, Ший Купи Ший е отдаден на мисията да помага на бежанците да се интегрират в кенийското общество.

„Няма разлика между мен и бежанец. Всички сме хора. Имаме една и съща кръв. Всички сме създадени от Бог.“

Ший Купи Ший

КЕНИЯ

Ший Купи Ший знае още от детството си, че иска да помага на бежанци. Може дори да се каже, че това е в кръвта му. В Кения, в гранични общности като родния му град Киунга, отдавна пристигат сомалийци, търсещи спасение от конфликти и глад, причинен от суша. Като син на кенийска майка и сомалийски баща, Ший се идентифицира както с местните жители, така и с бежанците. Той отблизо видял трудностите, с които мигрантите се сблъскали.

„На пет години видях как леля ми беше третирана като бежанка, казва Ший. Не ѝ беше позволено да се смесва с нас. Не ѝ беше позволено да говори с нас. Беше заселена в лагер близо до границата. Веднъж, когато ѝ носех чиния с ориз и риба, ми казаха: „Не, не можеш да влезеш сега. Ела утре.“ Така че видях много безразличие.“

Съседите му приемат с предубеждение новопристигналите, казвайки, че вероятно са пресъпници. Но Ший не е съгласен.

„Няма разлика между мен и бежанец, казва той. Всички сме хора. Имаме една и съща кръв. Всички сме създадени от Бог.“

Тази позиция продължава да бъде изпитвана и днес в неговия регион близо до сомалийската граница, където Ший работи в местното управление. Районът често е подложен на набези от сомалийската въоръжена групировка Ал-Шабаб, което понякога прави невъзможно за него да изпълнява работата си – да свързва отдалечени общности с държавните служби.

Бунтовниците са поставяли мини по пътищата, което принуждавало Ший да търси креативни начини да помага на хората, особено на народа

Ауиър, чийто традиционен ловно-събирателен начин на живот е застрашен от разпространението на конфликта. Той е летял с военни хеликоптери, за да доставя провизии и да придружава учители, идващи от други райони. През 2017 г. военен автомобил, който превозвал деца към училище, се натъкнал на пътна мина, при което загинали осем души.

Ший предложил да се наеме лодка, която да превозва децата до училище. Планът не се оказал устойчив, но това не го обезкуражило да продължи да помага на отдалечените общности.

„Те имат право да бъдат чути, казва той. Имат право на развитие и на участие в държавните решения.“

Ший остава отдаден и на това да помага на сомалийските бежанци да се интегрират в кенийското общество. Неговата инициатива за социална промяна цели да насърчи разбирателството между местните кенийци и сомалийците в село Киунга. Като учи двете групи за културата на другата и им показва какво ги обединява, той се надява да предотврати конфликти заради оскъдните ресурси в региона – земя, храна и вода.

„Искам думата бежанец да изчезне от речника на Киунга, казва той. Всеки човек трябва да бъде наричан сестра, брат, братовчед – не бежанец.“

„Моля, напишете с големи, големи, големи букви колко благодарна съм на всички ротарианци, които направиха тази възможност реалност за мен.“

Вдъхновена от ранните успехи, Анжела Антонова планира да разшири своята инициатива за социална промяна, която помага на български деца, останали без родителите си.

Анжела Антонова излъчва заразителен ентузиазъм. Именно този ентузиазъм ѝ помага още през 1995 г. да създаде първата професионална организация за социални работници в България – въпреки че в бившата комунистическа държава такава професия не е съществувала от години.

„Социалната работа беше напълно нова професия за страните от Централна и Източна Европа, бившите социалистически страни, казва Антонова. Повишаването на осведомеността и изграждането на обществено разбиране за ролята и стойността на социалната работа – ключително за изграждането на мир и предотвратяването на конфликти – е от решаващо значение за успеха на професията.“

През 2023 г. нейният ентузиазъм подхранва старта на програма за психологическа подкрепа на социални и здравни работници, които се грижат за украински бежанци. „Тези хора започнаха да проявяват симптомите на своите клиенти, казва тя. Когато постоянно работиш с травмирани хора и непрекъснато си подложен на ужасни новини, ставаш уязвим към вторична травма.“ Програмата включва анонимна телефонна линия, на която специалистите могат да се обаждат без страх от предрасъдъци.

А тази година ентузиазмът ѝ я отвежда чак до Центъра за мир на Ротари в Истанбул. „Моля, напишете с големи, големи, големи букви колко благодарна съм на всички ротарианци, кои-

Анжела Антонова

БЪЛГАРИЯ

то направиха тази възможност реалност за мен“, казва тя.

Антонова вече търси финансиране, за да разшири своята инициатива за социална промяна, която помага на деца без родителска грижа, включително непридружени деца бежанци, да развият устойчивост и умения за справяне. „Ние наричаме това явление самоотглеждащи се деца, казва тя. Това са изоставени деца. Родителите им емигрират някъде, където могат да работят и да изкарват повече пари, но децата остават без родителска подкрепа.“

Без подкрепа, младите хора могат да поемат към престъпност или радикални движения, или дори да изчезнат напълно, казва тя. Около 47 деца мигранти изчезват всеки ден в Европа според организацията Lost in Europe.

Проектът на Антонова има проста, но ефективна стратегия:

той връща децата в училище. В специализирани класове те придобиват социални умения, имат и възможност да общуват с лидери в местните общности. Една от най-популярните инициативи в класовете е „Банката Обич“, където децата могат да оставят послания на признателност към всеки, от когото са получили подкрепа.

Антонова казва, че около 150 деца официално са завършили програмата, но много повече са се включили неофициално. Тя се надява да разшири дейността, като намери допълнително финансиране и партньорства с други организации.

„Тези млади хора са уязвими от антисоциално поведение и радикализация, казва тя. Тази програма ги учи да откриват и оползотворяват възможности. Децата научават как да постигат мечтите си, без да прибегват до насилие.“

Мариам Ел Масри

ЕГИПЕД

Мариам Ел Масри знае, че да имаш резултат, понякога означава да разпознаеш възможността, когато я видиш. Докато реализира своята инициатива за социална промяна – обучение на судански бежанци как да изработват и продават ръчно направени изделия, тя срещнала група мигранти, които имали други интереси.

„Открих група млади мъже и жени, които или вече са работили в медиите, или просто искат да научат повече за режисурата, казва Ел Масри. „Тяхната цел беше да заснемат кратки филми, които документират ежедневието в Египет. Намерих тази идея за много новаторска и уместна.“

Така тя решила да поеме и това начинание. И докато се сблъсквала с практическите трудности, случайно срещнала режисьор. „Той преподава кино за много разумни цени, понякога дори безплатно, казва тя. Затова сега това ще бъде малка паралелна инициатива към основната ми.“

Ел Масри избрала да помага именно на суданските бежанци, защото Египет и Судан, освен че споделят граница, са свързани и исторически, и културно. „Те са най-многобройните бежанци в

Египет днес след избухването на войната в Судан и се сблъскват с много трудности, отбелязва тя. Бежанците днес представляват най-сериозната хуманитарна криза.“

Това е първият път, в който Ел Масри ръководи проект – или в случая, няколко проекта, включващи толкова много теренна работа. Тя има почти 20 години опит в Лигата на арабските държави с прекъсване, когато получава стипендия за магистратура по политика на Близкия изток в Лондонския университет, в School of Oriental and African Studies.

В Лигата на арабските държави Ел Масри е работила известно време в отдела по разоръжаване и неразпространение, където е изготвяла доклади за иранската ядрена програма. В момента тя наблюдава политическите процеси в западноафриканските страни и подпомага създаването на нов Афро-арабски център за обмен на информация по въпросите на миграцията.

Като човек, който прекарва по-голямата част от времето си „в писане на доклади и присъствие на срещи“, Ел Масри била едновременно развълнувана и леко притеснена да се заеме с инициативата си за социална промяна – да не говорим за старта на втората. Тя намира другите стипендианти за безценен източник на съвети и подкрепа, особено неуморимо откровена-та Суад Абдо.

„В началото бях малко изгубена, казва Ел Масри. Получих много съвети от моята приятелка Суад, защото тя прави нещо

Без предишен опит в мащабни теренни проекти, Мариам Ел Масри с удоволствие си сътрудничи и обменя идеи с останалите стипендианти чрез тяхната група в WhatsApp.

подобно. Подкрепяме се взаимно. Всички стипендианти имаме група в WhatsApp, където споделяме идеи.“

Постоянната връзка с другите стипендианти е дала увереност на Ел Масри. Тя се надява да стартира и трета инициатива, която да обучава судански бежанци с юридическо образование да предоставят правни съвети на други бежанци относно техните права.

„В началото си мислех: По-лесно е просто да се придържам към едно нещо, казва тя. Но после си казах: Защо не, щом имам възможността?“

ЗАПОЗНАЙТЕ СЕ С ОСТАНАЛИТЕ СТИПЕНДИАНТИ ОТ ЦЕНТЪРА ЗА МИР В БАХЧЕШЕХИР

**Мусфера Мехфуз,
Пакистан**

Работа с религиозни лидери за социална промяна и справяне с насилието, основано на пола, породено от климатичните промени

**Джена-Лий Стръгнел,
Южна Африка**

Работа с религиозни лидери за социална промяна и справяне с насилието, основано на пола, породено от климатичните промени

**Мд Харун Ор Рашид,
Бангладеш**

Овластяване на младежта чрез образование за мир, общественополезна дейност и обучение по лидерство

**Насрин Мемон,
Пакистан**

Подобряване на достъпа до качествено образование и менторство за младежи и момичета чрез общностни решения за прекратяване на детските бракове

**Мохамуд Ахмед,
Сомалия**

Изграждане на социална сплотеност сред млади хора, засегнати от конфликти, чрез общностен диалог, образователна и психосоциална подкрепа и обучение по мир

**Гейбриъл Бел,
САЩ/Израел**

Мобилизиране на ресурси и партньорства за грижа за уязвими деца на улицата в Сенегал

**Карла Джордан-Йоунс,
САЩ**

Провеждане на работилници за мирни умения и структурирани диалози за младежи и семейства в следконфликтен Ирак

**Хавва Шейда Бодур,
Турция**

Подпомагане на жени от Сирия и региона на Близкия изток и Северна Африка да навлязат на пазара на труда

ВРЪЗКИТЕ

Мрежата от представители на Ротари ни държи свързани с ООН и отвъд нея

Ротари и Организацията на обединените нации са партньори от самото начало. Ротари участва в консултациите при създаването на Хартата на организацията още през 1945 г., а споделените ценности са вписани в самия документ, обяснява Сирил Нуартен, декан на Мрежата от представители на Ротари – доброволните връзки на РИ с ООН.

„Ротари и ООН имат общи цели. Ние ги наричаме наши области на фокус, а ООН – Цели за устойчиво развитие, но всички се стремим да решаваме най-належащите предизвикателства на човечеството“, казва той.

Нуартен и около още 20 членове на Мрежата от представители на Ротари поддържат връзка с агенции на ООН и други международни организации. Тази година в мрежата участват и трима ротарактори.

Представителите се назначават ежегодно от президента на Ротари и имат няколко основни задачи: да популяризират Ротари, да наблюдават работата на агенциите на ООН и да докладват обратно, както и да изградят връзки между клубовете на Ротари и експертите в тези агенции.

Нуартен е представител към ЮНЕСКО, базирана в Париж. Той присъства на срещи като Общата конференция на ЮНЕСКО. „В последните две издания бях поканен да взема думата за три минути пред всички държавни лидери и успях да говоря за Ротари и това, което правим, споделя той. Можем да изпием кафе, да обядваме заедно – и да свързваме хората.“

Един от резултатите от това сътрудничество са съвместни програми. Например след Деня на Ротари в ЮНЕСКО през 2006 г. Ротари и Институтът за водно образование IHE Delft (който работи под егидата на ЮНЕСКО) разработват стратегическо партньорство за предоставяне на образователни стипендии за експерти по водни ресурси. „Интересното е, че проектът вече приключи, но местните клубове продължават дейността му,“ обяснява Нуартен.

Свържете се с представител, за да научите как можете да си сътрудничите с ключови международни организации: rotary.org/rotary-representative-network.

„Мрежата е една от най-добре пазените тайни на Ротари“, казва Нуартен.

UNICEF

През 2022 г. Ротари и УНИЦЕФ представиха Local Collaboration Framework – рамка за местно сътрудничество, която предоставя насоки за съвместна работа. Проектите, произтичащи от нея, включват кампания в девет държави за ваксинация в южната част на Тихия океан, хуманитарна програма в Шри Ланка и работа за предотвратяване на насилието в училищата в Найроби, Кения.

Програма на ООН за околната среда (UNEP)

След Деня на Ротари в ООН през 2018 г., UNEP и Дистрикт 9212 на Ротари създадоха пилотната програма *Adopt a River for Sustainable Development* („Осинови река за устойчиво развитие“), която впоследствие прерасна в официалното партньорство *Community Action for Fresh Water* („Общностни действия за чиста вода“).

Британската общност на нациите и Европейският съюз

Работата по застъпничество на представителите на Ротари допринася за многомилionни ангажименти в подкрепа на изкореняването на полиомиелита от страна на правителствени организации като Европейския съюз, Общността на нациите и други.

- 1** **Ню Йорк**
UNICEF
Централа на ООН
- 2** **Вашингтон, окръг Колумбия**
Организация на американските държави
Световна банка
- 3** **Париж**
ЮНЕСКО
Организация за икономическо сътрудничество и развитие
- 4** **Лондон**
Общност на нациите
- 5** **Брюксел**
Европейски съюз
- 6** **Женева**
Служба на ООН в Женева
Световна здравна организация
- 7** **Рим**
Световна продоволствена програма
Организация по прехрана и земеделие (FAO)
Международен фонд за земеделско развитие
- 8** **Кайро**
Лига на арабските държави
- 9** **Адис Абеба, Етиопия**
Африкански съюз
Икономическа комисия на ООН за Африка
- 10** **Найроби, Кения**
УНИЦЕФ в Кения
Програма на ООН за околната среда

Ротари ще отбележи годишнината на ООН с събитие **на 11 декември в Сан Франциско**, в сградата *War Memorial* – където Хартата на ООН беше подписана преди 80 години. Регистрирайте се на: rotaryun80.org

Автор: Рик Бейлес
Снимки: И-Хуа Ченг

Вкусовете на Тайпе

ХРАНИТЕЛНИ СЕРГИИ, ПРОЧУТИ С КАЧЕСТВОТО СИ

Бях направил само няколко крачки в нощния пазар Нинся, когато сладките картофени топчета привлякоха погледа ми. Златистите и пурпурни сфери блестяха, докато готвачът изваждаше тавата от горещото олио и ги изсипваше в купа от нерждаема стомана, голяма колкото вана за дете. Проблемът беше, че не можех да се измъкна от човешката река, която ме носеше напред, за да си поръчам торбичка от това, което вътрешният ми глас ми подсказваше, че няма да забравя никога.

Сладките картофи може и да не са първото нещо, което идва наум, когато мислите за азиатска кухня. Но от родината си в Америките тези грудки са се качили на огромни галеони още през средата на XVI век, прекосили са Тихия океан до Манила и след това бавно са се разпространили от една азиатска култура в друга, намирайки топъл – макар и не винаги тържествен – прием почти навсякъде. Това разпространение стигнало и до Тайван, където днес тези картофи предизвикват дълги опашки, когато бъдат сготвени, намачкани, смесени с други нишестени грудки и превърнати в онези блестящи малки топчета.

След като най-накрая се измъкнах от ентузиазираният тълпа, открих нещо, което мога да опиша само като чисто удоволствие. Тези сфери с размер на пингпонг топче, известни като ди гуа цю, се оказаха неочаквано кухи и леко сладки, с едва доловима земна нотка, типична за сладкия картоф. Засмях се тихо, докато пъхах едно след друго в устата си.

Нощният пазар Нинся е прочут с качеството на своите хранителни сергии. Начело в списъка, поне според мен, е Yuan Huan Pien Oyster Omelet. Можех да гледам с часове балета на готвачите с червени престилки, които работеха около кръглите сачове. Солено-сладките миди, приятно жилавото тесто, богатството на яйцето, лекотата на зелените – всичко това правеше очевидно защо местните чакат с часове, за да опитат това ястие.

Следващият час премина като в мъгла – пържени топчета от таро с консервиран яйчен жълтък и свински флейкове, перфектно мочи с натрошени препечени фъстъци и сусам за потапяне, и онези сгънати на две задушени хлебчета, пълнени със свински корем (gua bao), които вече са популярни и в Съединените щати. Макар че всички ме бяха предупреждавали да стоя далеч, аз се влюбих – или може би по-точно, имах краткотрайно увлечение – към вонящото тофу.

Убеден съм, че всеки, който харесва силно синьо сирене като Рокфор, ще оцени това средно твърдо тофу, мариновано в сложен ферментирал разтвор.

УЛИЦА ДИХУА

За чистото удоволствие от това, през целия си съзнателен живот съм се упражнявал да готвя азиатска храна, като съм се опирал на авторитетни източници като Wei-Chuan Cooking Books за техниките на съвършено пържене в уок. Съпругата ми, Дийн, донесе у дома нашите копия на Chinese Cuisine и Chinese Snacks след годината, през която преподаваше английски в Тайван през 70-те години.

Това, което не знаех, беше, че соевият сос, за който тези книги вероятно споменават, има различен вкус от останалите. По-добър. Занаятчийският местен соев сос се прави от черни – не от обичайните жълти – соеви зърна, които ферментират с месеци. Да опиташ тайвански соев сос за първи път е като да отпиеш от 23-годишен бърбън Pappy Van Winkle, когато си свикнал само на 4-годишен Jim Beam. Богат и завършен, сложен и дълбоко удовлетворяващ.

Намерих любимия си занаятчийски соев сос, от всички възможни места, в магазин за месни продукти на улица Дихуа. Обожавах да се разхождам из оживените магазини в района, чиито

От нощните пазари до чаените плантации – един американски готвач не оставя нито една улица необходима, докато опитва вкусовете на Тайпе. Разберете кои аромати ще останат незабравими за него. След това се пригответе сами да продължите кулинарното пътешествие по време на Международната конвенция на Ротари през 2026 година.

стоки се изсипваха чак на тротоара. Купчини тропически плодове, хиляди пакетчета и буркани с подправки, разнообразие от сушени морски дарове, от които ми се завъртя главата. Там открих и прочутия планински пипер макау (macaw), който придава характерния вкус на много тайвански ястия. И именно там открих великия соев сос – в Jiang Ji Hua Lung, национално известен магазин, собственост на ротарианеца Сиен-чао Джинанг. Магазинът е специализиран в сушено и мариновано свинско месо – представете си нещо като свинско „джърки“, нежно овкусено със соев сос и захар. Намерих и сърцевидни фигури, направени от нарязано месо, и свинска „хартия“ – толкова тънка, че хруптеше като сладко-солен картофен чипс.

ЧАЙ И ТРЮФЕЛИ

Пътувайки на югоизток от Тайпе, се виехме между планински върхове и покрай ферми с оризови тераси, преди да слезем в окръг Иилан. Докъдето ми стигаше погледът, земята бе покрита със зеле. Ред след ред, поле след поле, образуващи причудлива мозайка от зеленчукови петна.

Очевидно, в един свят на търсене и предлагане, Тайван имаше достатъчно зеле, което подтикнало местен фермер – Джинжун Хуанг, да си партнира с Ротари в една нестандартна идея.

На фермата на Джинжун, преди близо десетилетие, той засадил дъбова горичка и през последните няколко години заразявал почвата под дърветата с гъбни спори, от които се надявал да пораснат трюфели – култура с несравнимо по-висока стойност от прекомерно отглежданото

зеле.

Джинжун излезе от колата си с тежки кожени ботуши и решителен поглед. Двете му енергични кучета изхвърчаха в гората като изстреляни от оръдие. Едното се спря в основата на дърво и с непрестанно писукане размахваше опашка толкова бурно, че си помислих, че ще се нарани. Това бяха кучетата, които той тренираше да откриват трюфели.

Няколко минути по-късно стигнахме до планинската къща за гости Yaba's Mountain. Разположена на завой в пътя, простата двуетажна сграда бдеше над десетки дълги, плътно засадени редове чаени храсти с нефритенозелен цвят, които се издигаха нагоре по склона. Качихме се в малък четириколесен пикап и подскачайки по неравния път, стигнахме върха.

Горе: На пазарите в Тайпе ще откриете раци, пържени топчета от таро с консервиран яйчен жълтък и свински флейки, както и омлети с миди; японска чаена церемония; шеф-готвач Рик Бейлес (в синьо) на обиколка в чаена плантация.

Вляво: Бейлес оглежда омари в ресторант за морски дарове.

Рик Бейлес е готвач и съсобственик на наградените ресторанти Frontera Grill и Topolobampo (с една звезда „Мишелен“) в Чикаго. Той е водещ на номинираното за „Еми“ предаване Mexico: One Plate at a Time, носител на множество отличия, филантроп и автор на кулинарен YouTube канал. Рик Бейлес разказва за своите обществени проекти и кулинарна дипломация в този епизод от 2023 г. на подкаста Rotary Voices: on.rotary.org/bayless-podcast

Освен красивите гледки и удоволствието да прокараш ръка през гъстите листа на камелията, растението, от което се прави чай – посещението на чаена плантация е по-малко вълнуващо от това на ягодова или прасковена ферма. Няма нищо прясно за опитване. Както при кафето и ванилията, блестящите вкусове на чая се развиват по време на ферментация, сушене или изпичане.

Обратно в къщата за гости, гледахме как домакинът изплакна голяма чаша, пълна със сухи навити листа от леко ферментирал високопланински оолонг чай от полетата, които току-що бяхме видели. Напълни чашата, остави я за минута да се запари и прецеди течността в порцеланови чашки за дегустация. Вкусът беше богат, сложен, свеж и леко цветен, с едва доловима горчивина и сладост. Работейки над перфорирана метална кутия, домакинът бързо и небрежно заливаше и прецеждаше листата отново и отново, за да усетим как вкусът се развива. (Второто запарване беше моето любимо.)

Вкусовете останаха в ума ми като отзвучаващи ноти на несравним струнен квартет. Това бе чай, какъвто не бях опитвал.

Горе: Чайът се поднася с разнообразие от безплатни леки закуски; Бейлес и съпругата му Дийн се наслаждават на супа с телешко и нудъли; богатата селекция от морски дарове на острова; приготвяне на хрупкавата закуска youitiao; Бейлес, Хенри Сие и майка му Катрин Сие на пазара; Бейлес поставя финалните щрихи върху своите пилешки бутчета с креативни подправки.

ТЕКСТУРАТА „Q“

Не бяха минали и три часа след кацането ни, когато вече слизахме по стълбите в хотела Regent Taipei към ресторанта Azie, където се срещнахме с нашите домакини - ротарианците Джими Чи-Минг Лай и Уени Лин. Бяхме там, за да опитаме телешка супа с нудъли - едно от емблематичните ястия на Тайван.

Докато името звучи обикновено, тайванската версия е уникална, дори вълнуваща. Донесена на острова от имигранти по време на Китайската гражданска война, тя днес се смята за символ на местната кухня. Съществува по-лека, бистра версия с богат бульон от говежди кости и по-плътна, по-пикантна, овкушена с ферментирала паста от бакла (doubanjiang) и, при желание, сечуански пипер.

Пихме забележителен студен пенлив оолонг, докато се наслаждавахме на горещите купи ароматна супа. За мен обаче всичко това почти бе засенчено от самите нудъли – не бяха като обикновените пшенични, които очаквах. Имаха лека жилавост, малко еластичност, приятно отскачане. Попитах готвача – оказа се, че съдържат брашно от ямс.

Тогава започнах да разбирам какво тайванците наричат Q texture – обсебеност от текстурата, от онази вълшебна граница между еластично и меко, жилаво и нежно, лепкаво и дъвчащо. Срещнах я и в невероятния омлет с миди от нощния пазар, и в прочутите мочита.

ТАЙВАНСКА ЗАКУСКА

Когато съпругата ми живееше в Тайчжун през 70-те, тя се влюби в тайванската закуска. Разказвала ми е как седи край улични сергии и потапя дългите пържени тестени пръчици youitiao в топло соево мляко (doujiang), наслаждавайки се на всеки миг.

Затова, когато една сутрин младият ротарианец и кулинарен ентузиаст Хенри Сие ни взе за обиколка на пазара Binjian, тайно се надявах закуската да е първата спирка. Не само че беше – той я беше планирал в легендарния Fuhang Soy Milk, място с признание от Мишлен, което в някои дни привлича над 5000 души.

Опашката пред Fuhang се простираше на повече от пресечка. „Хората започват да чакат още в 5 сутринта за отварянето в 5:30, засмя се Хенри. С бърза усмивка каза: Следвайте ме.“

Като пасаж от съомги, плуващи срещу течението, си пробихме път през тълпата. Хенри ни поведе към кухнята, където млад мъж с обърната назад бейзболна шапка го прегърна радостно и ни покани вътре. Оказа се, че е внук на основателите на Fuhang.

Гледахме как готвачите разточваха дебели правоъгълни питки и ги лепяха по стените на варелни фурни, докато не добият златисто-кафяв цвят. Други посипваха по-тънките със сусам, а трети пържеха тестени ленти – youitiao – в кипящо олио. Ритъмът беше завладяващ, производството – поразително. Сцената изглеждаше почти оперна.

Взехме торбичка за вкъщи и се върнахме в колата. Не можех да си представя, че първият ми вкус от прочутия Fuhang ще бъде на задната седалка на черен лъскав седан, но не можех да устоя да потопя хрупкавия си youotiao в топло соево мляко – едно от най-добрите, които съм опитвал.

КУЛИНАРНИ ДРУГАРИ

Хенри беше организирал да готвя заедно с двама други готвачи в неговия ресторант Wildwood – стилно и уютно място, специализирано в приготвяне на риба и месо на дървени въглища. Да готвя рамо до рамо с чуждестранни готвачи, винаги е преживяване, което посрещам с нетърпение. Дори когато не споделяме език, комуникацията чрез храната – начинът, по който я докосваме, комбинираме вкусове, работим с огъня – е съвършено разбираема.

Главният готвач Джари Лю разпали огнището. Ротарианецът Джей Лю беше пристигнал от Тайчжун, за да бъде мой партньор в кухнята и да присъства на ротарианската среща по-късно вечерта.

Мислех, че Джари ще приготви риба, но той не устоя на гребените от петли, които бях намерил на пазара. Само след минути вече ги задушаваше, после ги запече леко на скара и ги поднесе с маринован червен лук и кориандър. Бяха великолепни.

Докато аз пекох пилешките си бутчета с билки, печен чесън, люто чили и лайм, Джей вече готвеше друго ястие – прочутото

тайванско „пиле с три чаши“. То се приготвя, като пилето се задушаваше със сусамово олио, оризово вино и соев сос, след което се редуцира до лъскава глазура и се гарнира с тайландски босилек и червени люти чушки.

Говорихме за огъня и безкрайните му възможности. За пропорциите на съставките, за историята, за ролята на храната в културната идентичност. За детството и как вкусът се оформя от семейството и общността – и как става толкова дълбоко вкоренен, че се превръща в самата ни същност.

ХРАНА ОТ СЪРЦЕ

От всички прекрасни ястия, които опитахте, едно от най-запомнящите се бе това, което хапнахме в социалната кухня, създадена от ротарианците в Тайпе. Инициативата започнала през 2016 г. като проект за намаляване на хранителните отпадъци – чрез събиране на неизползвани продукти и приготвянето им за семейства с ниски доходи, възрастни хора и други нуждаещи се. С помощта на глобален грант от Фондацията на Ротари членовете превърнали неизползвана градска сграда в блестяща кухня от неръждаема стомана, където обучават безработни хора да приготвят обедни кутии и, с помощта на доброволци, ги доставят на нуждаещите се.

Качихме се на втория етаж, в залата за срещи и обучение, и заехме местата си около масата. Когато отворих картонената кутия пред мен, красотата и

7-Eleven
Множество обекти
Опитайте някое от множеството готови ястия, които можете да затоплите в предоставените микровълнови фурни и да се насладите на място в уютните зали за хранене на магазините.

Пазар Нанмън (Nanmen Market)
Район Да'ан
Открийте над 200 търговци, разположени на четири етажа, включително и популярен кът за хранене, предлагащ тайвански специалитети.

грижата, вложени в храната, ме посрещнаха като усмивка. Вкусът бе толкова прост, домашен и съвършен. Той ме нахрани и изпълни с онази особена радост, която носят само ястията, приготвени с любов.

ЗА БЕЗКОРИСТНА СЛУЖБА

ЦЕЛТА НА РОТАРИ

е да насърчава и развива идеала за служба на обществото като основа на достойно начинание, и в частност да насърчава и възпитава:

- 1** Създаването на познанства като възможност да бъдеш полезен и служиш;
- 2** Високите етични норми в бизнеса и професията, признаването значимостта на всяко полезно занятие, както и стремежа на всеки ротарианец да защитава името на своята професия и да служи на обществото;
- 3** Прилагането на практика на идеала за служба в личния живот, бизнеса и обществения живот на всеки ротарианец.
- 4** Международното разбирателство, добрата воля и мира чрез приятелство на бизнесмени и професионалисти от цял свят, обединени от идеала за служба на обществото.

ЧЕТИРИСТРАНЕН ТЕСТ

за онова, което мислим, казваме или правим.

1. Това ли е ИСТИНАТА?
2. СПРАВЕДЛИВО ли е спрямо всички, които засяга?
3. Ще създаде ли това ДОБРОНАМЕРНОСТ и ПО-ДОБРИ ПРИЯТЕЛСТВА?
4. Ще бъде ли от ПОЛЗА за всички, които засяга?

РОТАРИАНСКИ КОД НА ПОВЕДЕНИЕ

Следният код на поведение е приет за употреба сред ротарианците

КАТО РОТАРИАНЕЦ, аз:

- 1** Ще действам почтено и с високи етични стандарти в моя професионален и личен живот.
- 2** Ще взаимодействам честно с другите и ще се отнасям с тях и заниманията им с респект.
- 3** Ще използвам професионалните си умения чрез Ротари, за да: напътствам младите хора; помагам на тези със специални нужди; подобрявам качеството на живот на моята общност и по света.
- 4** Ще избягвам действия, които рефлектират негативно на Ротари или други ротарианци.

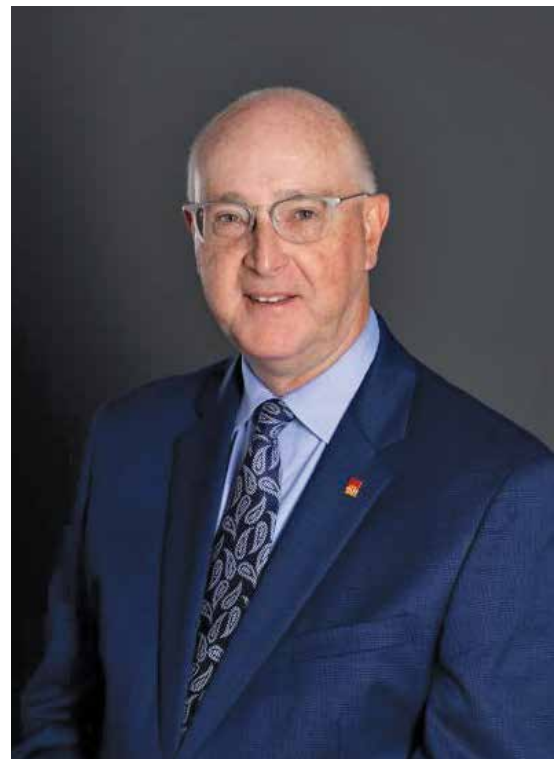
ЛАРИ А. ЛЪНСФОРД Е ИЗБРАН ЗА ПРЕЗИДЕНТ НА РОТАРИ ИНТЕРНЕТЪНЪЛ ЗА 2027-28

Лари А. Лънсфорд, член на Ротари клуб Канзас Сити-Плаза, Мисури, САЩ, е избран от Номинативния комитет за президент на Ротари Интернешънъл за 2027-28 г. Той ще стане официално номиниран за президент на 15 септември, ако други кандидати не го оспорят.

Лънсфорд завършва Държавния университет „Труман“ в Кърквил, Мисури, с академична стипендия, където получава бакалавърска и магистърска степен по счетоводство. За първи път се запознава с Ротари, когато получава посланическа стипендия от Фондация Ротари, за да прекара академичната 1981-82 година в Университета Нюкасъл в Австралия.

Сертифициран експерт-счетоводител, Лънсфорд работи седем години за Ernst & Young, преди да се присъедини към семейния бизнес Bernstein-Rein Advertising през 1990 г. В момента е изпълнителен вицепрезидент и главен финансов директор на групата компании Bernstein. Заема позиции в бордовете на фестивала Kansas City Spirit Festival и Variety Club, както и е бил директор на местна банка и касиер на Фондация „Епилепсия за сърцето на Америка“. Член е на борда на възпитаниците и фондациите на Truman State University и получава наградата за изключителни заслуги на университета.

Лънсфорд се присъединява към Ротари клуб Канзас Сити-Плаза през 1991 г. и оттогава е дистрикт гуверньор (2001-2002 г.), директор в Ротари (2013-2015 г.) и попечител на Фондация Ротари (2021-2025 г., вицепрезидент 2024-2025 г.). Член е на комитети на Ротари клуба, включително Изпълнителния комитет (председател 2014-2015 г.), Комитета за растеж на членството (председател 2016-2018 г.) и Номинативния комитет за президент

на Ротари клуба (председател 2023-2024 г.). Член е и на Изпълнителния комитет на Фондация Ротари (председател 2023-2024 г.), Финансовия комитет (председател 2022-2023 г. и 2024-2025 г.).

Лънсфорд е удостоен с наградата за изключителна служба на Фондация Ротари, почетната грамота на Фондация Ротари за заслуги и наградата на Ротари „За безкористна служба“. Той и съпругата му Джил Лънсфорд имат две деца и едно внуче. Лари и Джил са големи дарители, членове на Обществото на завещателите, многократни носители на Пол Харис, благодетели на Фондация Ротари и подкрепящи членове.

Скъпи приятели ротарианци, ротарактори и интерактори,

Честит 1 ноември – Денят на народните будители! Днес се прекланяме пред делото на просветителите, книжовниците и революционерите, които запазиха и развиха българския дух, език и култура. Техният пример ни задължава да пазим знанието живо и да го предаваме нататък.

Ноември е Месец на Фондация Ротари

Това е добър момент не само да говорим колко даряваме, важно е и защо даряваме. Фондацията не е просто фонд за финансиране на проекти - тя е нашият инструмент за трайна промяна, основана на доверие и приятелство. Да даряваме с благодарност, радост и надежда, означава да инвестираме в по-добро бъдеще – тук и сега.

Къде сме днес (кратък отчет за последните 4 месеца):

- **Годишен фонд:** 12 909 USD от 25 клуба
- **Полио Плюс:** 8 415 USD от 30 клуба
- **Други фондове:** 1 650 USD от 2 клуба

За нас, ротарианците, е от изключително значение, че принос към Фондацията има и от Ротаракт клубове в нашия Дистрикт.

Поздравления за всички дарители! Вече над 1446 наши приятели са отличени в различни степени с отличието "Пол Харис фелоу". 14 ротарианци от Дистрикта са Мейджър донори (дарения над 10 000 USD). Ще спомена с уважение двама от тях: Калчо Хинов – MD +3, и Марин Димов (РК Раднево) – MD +2. Знаем, че Мейджър донор има нива. Над тях съществуват и по-високи признания – важна е не „степенята“, важен е непрекъснатият път на служба и щедрост.

Имаме ясна цел: поне 50% от клубовете да участват с дарение към Годишния фонд и Полио Плюс. Независимо от размера – всяко дарение има значение, защото се обединява с останалите и прави възможни нашите проекти.

Дарения тук: <https://my.rotary.org/en/donate>

Месец ноември е изпълнен с празници. Седмицата на Интеракт е от 4 до 10 ноември. На 5 ноември отбелязваме и годишнината от създаването на първия Интеракт клуб (1962). Поздравявам всички наши млади хора, които се обучават в програмата! Тази година Интеракт клубовете в България работят по общ проект: „Прочети и предай нататък!“ – Нов живот за прочетените книги. Нека ги подкрепим - със събиране, подреждане и предаване на книги към училища, библиотеки, читалища и социални центрове. Това е прост жест с голям ефект: знанията продължават пътя си.

Да осигурим приемственост в клубовете

Предстои изборът на президент номини и Борд 2026–27 за всеки Ротари клуб. Моля, планирайте клубните асамблеи така, че процедурата да приключи през декември. Навременният избор гарантира стабилност, яснота и спокойно предаване на щафетата. Съвместната работа на двата клубни борда, текущият и следващият, е от изключителна важност за приемствеността.

По традиция през ноември ще се проведе и форум „Жизнен клуб“, 15.11.2025, Арбанаси.

Това е нашият най-важен форум за годината. Каня ви да се присъедините - да говорим открито за ключовите елементи на успеха: членство, проекти, Фондация и публичен имидж – как да ги свържем така, че клубният живот да е привлекателен и вдъхновяващ.

Регистрация и информация: <https://www.rotarydistrict2482.org/bg/event/3170>

Приятели, ще завърши отново с нашата Фондация. Тя е силна, когато всеки от нас участва – с време, с идеи, с дарение. Така оставяме след себе си не просто реализирани проекти – оставяме наследство от мир, доверие и служба.

Пожелавам ви вдъхновяващ и ползотворен ноември!

Пламен Цветков
Дистрикт гуверньор 2025-26
Дистрикт 2482 България

**UNITE
FOR
GOOD**

РОТАРИ ИНСТИТУТ В БРЮКСЕЛ 25-28 СЕПТЕМВРИ 2025

Уважаеми приятели,

След приключването на тазгодишната среща на Ротари, замислена да замести Ротари Институт, изпращам кратки бележки за темите, лекторите и мои впечатления от събитието.

Срещата имаше няколко фокуса. Най-видимият бе Африка – като континент, който има все още неудовлетворени базови потребности. Но има също така и изградени лидери, които са образовани и имат потенциал да променят живота на хората. Те се нуждаят от нашата подкрепа, а ние се нуждаем да разберем по-добре техните вдъхновяващи послания.

Това необичайно събитие на Ротари събра над 1400 участници от 10 от всички 34 зони на Ротари Интернешънъл от три континента – Европа, Азия (Близкия изток) и Африка. Не случайно мотото бе „Breaking Barriers – Building Bridges“, като опит за установяване на контакти, дискусия върху приоритетите – най-вече на региона на Африка, и подготовка на бъдещи ефективни и ефикасни партньорства.

Откриване на форума

Встъпителното обръщение на **Президента на RI Francesco Arezzo** бе посветено на темата **United for Good**, с фокус върху мира.

Основни послания:

- Мирът не е просто отсъствие на война. Мирът е наличието на доверие, разбиране и справедливост.

- Страхът не може да бъде преодолян с борба и агресия. Можем да преборим страха със знание един за друг и да се опознаваме по-добре, да направим малки крачки напред за взаимно разбиране и уважение.

- И как ще го направим? Това е голямата ни сила в Ротари, заяви президентът на РИ. Той насърчи всички Ротари клубове да работят за мир и решаването на конфликти в своите общности

Франческо Арецо продължи с думите на Махатма Ганди: Ако искаме мир, трябва да се научим да обичаме враговете си.

И завърши с визията на Ротари: "Заедно виждаме свят, в който хората се обединяват и предприемат действия за създаване на трайна промяна - по целия свят, в нашите общности и в самите нас."

Финансов преглед и устойчиво развитие

Преглед на финансовите постъпления през 2024-2025 г. във Ротари Интернешънъл бе направен от **RID Patrick Eakes**. Преди 120 години Ротари започва с постъпления от 26 долара, а днес ФР оперира с над 2 милиарда долара, които се използват за постигане на приоритетните цели на Ротари.

За информация и осигуряване на необходимата прозрачност на управлението на финансите на РИ Направен бе кратък коментар на необходимостта от повишаване на вноските, но нямаше въпроси или някакъв дебат.

Dr. Ingo Ammermann от NABU, голяма доброволческа организация в Германия, работи по темите за устойчивостта и корпоративната социална отговорност (CSR).

Неговите послания:

- Да имаш идеи не е достатъчно. Трябва да ги превърнеш в конкретни дейности.

- Екологията ни предизвиква да мислим отсега за

следващите 10-30 години, особено за южното полукуълбо.

- Местните съвети могат да намерят местни решения, а Ротари може да съдейства в превръщането им в глобални инициативи.

TRF-trustee Ijeoma Pearl Okoro от Nigeria председателства панелна дискусия за мащабните (scale) проекти, основните послания от която са:

- В Замбия мащабът на маларията е намален!
- В Нигерия детската и майчината смъртност са намалени чрез нова програма и това вече може да се увеличи и разшири до 10 нови щата!

- В Египет тече програма за намаляване на рака на шийката на матката, при която младите жени ще бъдат ваксинирани и информирани за връзката с HPV вируса. Остават много предизвикателства, но имаме и големи постижения.

Ценностите и значението на Ротари за общностите:

Dr. Mustapha Balogun от Университета в Лагос, Нигерия говори за ролята на Ротари в общество толкова огромно, толкова разнообразно като Нигерия, с над 250 етнически групи, 237 милиона жители, 500 местни езика, силни религиозни противоречия и продължаващи борби за управление. Той нарече Ротари суперсила!

Jean Van Wetter от ENABEL – Белгийската агенция за международно сътрудничество говори за сътрудничество на международно ниво в помощ на хората.

След панела с тримата лектори бе проведен дебат с тях:

- Нуждаем се от по-добър баланс между отбрана и сътрудничество.
- Нека да избягваме елитарността и да се уверим, че посланията са достигнали до тези, към които са отправени. (ако не ни разбират, усилията ни са напразни)
- Ротари е идеален пример за глобално лидерство в този сложен динамичен свят, тъй като идваме от всички професии.
- Образованието е ключът. Също и критично мислене.
- Избягвайте изолацията! Развивайте сътрудничество с други общности.
- Изградете увереност! Правителствата тепърва ще видят какво е Ротари. Трябва да работим, за да направим света по-добро място.

Третият ден на Rotary's FUSION в Брюксел бе посветен на темата за мира.

Mr. Bernard Quintin - министъра на вътрешните работи и сигурността на Белгия бе един от най-запомнящите се лектори.

Историк по образование и дипломат от кариерата, той говори за дипломатия и мир.

- Трябва да разберем миналото. Мирът трябва да се храни. Мирът трябва да се защитава.
- Мирът е повече от липсата на война. Мирът е способността да се справяш с насилието преди то да експлодира. Образованието, икономическите условия и социалното приобщаване са решаващи.
- Мирът не е събитие или условие – мирът е процес. Затова е необходима дипломатия.

Mr. Bernard Quintin не е ротарианец, но вярва в силата на Ротари (и на гражданското общество) да изгражда доверие, да интервенира (буквално да оправя счупени неща в обществото) и да събира младите хора!

В заключение:

- Международното сътрудничество е по-важно от всякога.
- Мирът е едновременно регионален и глобален. Вижте климатичната криза и предизвикателствата на околната среда.
- Работата на Ротари пряко допринася за мира. Програмите на Ротари, които включват младежи, са невероятно важни.
- Ценностите, които има Ротари, трябва да бъдат разпознати от всяко правителство.

Джон Хюко - генерален секретар на Ротари представи темата „Ротари - околна среда и мир“.

Околната среда влезе като нова област на фокус през 2020 г., тъй като унищожим ли околната среда, ще бъде засегнато и всичко останало. Затова Ротари трябва да действа, да извършва дейности, така както ротарианците винаги са внасяли решения в своите общности.

Той представи редица инициативи на ESRAE Environmental Sustainability Rotary Action Group в различни части на света.

Той призова Ротари лидерите за :

- Маркетинг на проектите, свързани с околната среда. Споделяйте нашите екологични проекти с другите, тогава другите могат да бъдат вдъхновени.
- Помогнете за изграждането на капацитет за изпълнение на проекти
- Подкрепа дългосрочните ангажименти за околната среда.

Той завърши с изразяване на визията на Ротари за мир: Позитивният мир изисква позитивна среда. Заедно ще защитим както хората, така и планетата.

Панелна сесия Ротари и международните организации

Grazia Scocca представи темата Здраве и околна среда в ЕС и международното право е доктор по международно право и права на човека, придобита чрез съвместна докторска програма в Университета в Салерно и Университета в Страсбург. Нейните области на експертиза включват правото на здравословна околна среда, правото на здраве, както и бизнес и правата на човека. В момента тя работи в „Адвокати без граници“, където се фокусира върху корпоративната отговорност в Глобалния юг и екологичната справедливост.

В момента тя подкрепя North-South Centre на Съвета на Европа в разработването на курс за млади застъпници под 30 години от Африка, Латинска Америка и Европа, фокусиран върху правата на човека и околната среда.

Накрая мисля, че по-малко видимият фокус бе накъде вървим - като общество, подложено на натиск от различни посоки. Както написах в един пост във ФБ, моят фаворит в срещата бе министърът на вътрешните работи на Белгия Bernard Quintin – историк по образование и дипломат от кариерата, човек с невероятно чувство за хумор и политик с отговорност към мисията си. След като сподели някои от най-наболелите проблеми на сигурността от хибридни заплахи, той ме спечели с думите: „Да, нямаме отговор на всички въпроси. Времената са твърде динамични, процесите са нелинейни и затова трудно могат да се предвидят. Затова най-важното сега е да се обръщаме към нашите ценности.“

Политик, който **говори за ценности!**

Дали този формат е подходящ и успешен, предстои да премислят бъдещите организатори. Най-вероятно ще се върнем към традиционния формат на Институт, тъй като той си има други предимства.

За мен събитието в Брюксел бе поредица от срещи с невероятни хора и множество идеи, част от които се опитам да споделя с вас!

ПДГ Маргарита Богданова, с участници в събитието от РК Враца – Георги Станишелски и Валентин Василев

ПЕТИ АРХИТЕКТУРЕН ПЛЕНЕР В РОДОПИТЕ

РК Кърджали събра млади архитекти от Балканите

От 22 до 27 септември Родопите се превърнаха в сцена на вдъхновение, културен обмен и младежка енергия. В Кърджали и Момчилград се проведе Петият балкански архитектурен пленер – инициатива на Ротари клуб Кърджали, в партньорство с Община Момчилград и Ротари клуб Момчилград. Тя обедини студенти по архитектура и техните ментори от България, Гърция, Северна Македония и Турция.

С официална церемония в Кърджали президентът на РК Кърджали, Петър Петков, обяви старта на пленера. Той подчерта значението на този проект за културния обмен и професионалното развитие на младите архитекти. Тазгодишното издание бе посветено на едно от най-загадъчните културно-исторически богатства на региона – Тракийското светилище на Орфей край село Татул.

Студентите, разделени в три международни отбора, имаха възможност да посетят обекта заедно със своите ментори – арх. Юсуф Налбант, арх. Бюяр Муча от Ротари клуб Скопие Камен Мост, арх. Серхад Бил от Ротари клуб Истанбул Шишли и арх. Йоанис Дендринос. Мистиката на Татул зареди екипите с енергия и идеи, които младите хора пренесоха в своите проекти.

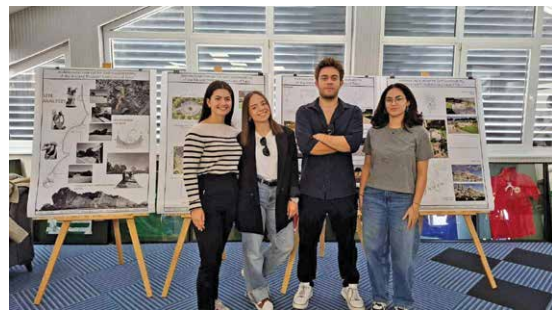
На 27 септември в хотел „Конак“ в Момчилград се проведе официалното закриване на пленера. Събитието започна с минута мълчание

в памет на арх. Станислав Луков – съосновател и вдъхновител на инициативата, който ни напусна неочаквано преди половин година.

Сред официалните гости бяха Гюлизар Исмаил – заместник-кмет на Община Момчилград, арх. Юсуф Налбант – главен архитект на общината, Ерсин Юмер – председател на Общински съвет Момчилград, както и представители на Ротари клубове от Истанбул, Измир, Бурса, Атина и Скопие.

Петото издание на Балканския архитектурен пленер отново доказа, че младите архитекти могат да бъдат посланици на културата и пазители на наследството. Когато талантът се срещне с историята и различните култури се обединят около една обща цел, се раждат идеи с бъдеще.

Аркан Антурахман,
АЗКПИ Зона 21В Д-2482

С гордост споделяме, че по инициатива на РК Нова Загора бе изграден и тържествено открит първият паметник на видния държавник и просветител Стоян Омарчевски. 1 ноември е определен като празничен ден първоначално с Окръжно от 28 юли 1922 г. от Стоян Омарчевски, тогава министър на народното просвещение, а впо-

НОВА ЗАГОРА ОТДАДЕ ПОЧИТ НА ПРОСВЕТИТЕЛЯ СТОЯН ОМАРЧЕВСКИ

следствие и с постановление на МС, той се превръща в официален общонароден празник на страната в чест на „заслужилите българи“.

На откриването присъстваха министърът на образованието и науката, кметът на Община Нова Загора, представители на местната власт, ротарианци и множество граждани, които споделиха вълнението от това значимо събитие.

Беше прочетен и поздравителен адрес от името на Дистрикт гувърньора на Ротари България – Пламен Цветков, който изрази признание към инициативата и подчерта приноса ѝ за съхраняване на паметта за големите личности на България.

Ротари клуб Нова Загора продължава своята мисия да служи на обществото, като подкрепя културни, образователни и исторически каузи, които обединяват и вдъхновяват!

Пламен Прокопиев,
Секретар на РК Нова Загора

РОТАРИ СРЕЩА В РИМ

Какъв по-вдъхновяващ старт на новата ротарианска година от пътуване и среща, която да ни зареди с енергия за бъдещи добри дела!

На 26 септември 2025 г. в Рим се състоя среща на четири Ротари клуба: Рим-EUR и Формия-Гаета, Италия, София 1933, България и Мюнхен-Фридензенгел, Германия, която премина в невероятна приятелска атмосфера, с изключителното гостоприемство на домакините от Ротари клуб Рим-EUR. На събитието присъстваха 50 приятели-ротарианци.

В духа на Ротари бяха разменени клубни флагчета между клуба домакин и гостуващите клубове. От страна на РК София 1933 беше направен специален подарък за всеки клуб - книга за историята на град София, елегантно декорирана с прекрасни български шевици.

Президентът на РК София Кирил Калев направи кратка презентация на богатата история на клуба и ротарианството в България. Запозна присъстващите с текущите проекти на клуба, както и с амбициозната визия за нов проект с глобален грант, който да бъде част от мащабна международна система.

Вдъхновени от мотото на тази ротарианска година „Обединени за добро“, ротарианците от София, Рим, Формия-Гаета и Мюнхен отново доказаха, че са мост, свързващ общности и хора с обща мисия: да служат на другите преди всичко!

За историческата разходка във Вечния град се погрижи ротарианката от Добрич Венета Ненкова, която от дълги години живее и работи в Рим. Тя представи нов прочит на българската история от архивите на Ватикана.

Планиламе да подкрепим и популяризираме каузата за неизвестните исторически факти, свързани с българския отпечатък в историята на Италия и древен Рим.

РОТАРИАНСКИ МАТЕМАТИЧЕСКИ ПРАЗНИЦИ В БУРГАС

Над 770 деца от първи до осми клас от цялата Бургаска област взеха участие във второто издание на „Ротарианските математически празници“. Инициативата събра рекорден брой участници и превърна Бургас в център на вдъхновението, знанието и приятелството.

Събитието беше организирано от Ротари клуб Бургас, в партньорство с ППМГ „Акад. Никола Обрешков“, Съюза на българските математици и Община Бургас. Инициативата е част от дългосрочно споразумение между институциите за подкрепа на образованието и стимулиране на младите таланти.

В подготовката и провеждането на състезанието участваха над 50 доброволци – ротарианци, ротарактори и интерактори, подкрепени от приятели на Ротари, представители на Ротари клуб Поморие, Ротари клуб Русе-Дунав, както и младежите от Интеракт Бургас, Интеракт Бургас Приморие и Ротаракт Бургас Пиргос.

Специален гост на събитието беше дистрикт гуверньорът Пламен Цветков.

„Това, което виждам днес в Бургас, е пример за това как общност-

та, училището и семейството могат заедно да вдъхновят децата към знание и развитие“, сподели Цветков по време на откриването.

Второто издание на „Ротарианските математически празници“ надмина всички очаквания. От 403 участници през 2024 г., тази година бяха почти двойно повече.

Състезанието привлече семейства не само от Бургас, Айтос, Карнобат, Созопол, Царево, Поморие, Несебър и Руен, но и от Сливен и Ямбол, а интерес проявиха и родители от Варна.

Интерес към провеждането на подобни състезания вече проявяват Ротари клубове от Кърджали, Свищов и Пловдив, както и от Турция, Гърция и Румъния.

Следващият етап от инициативата ще бъде финален кръг през пролетта на 2026 г., който ще събере участници от различни градове на България и от други държави. Така бургаските „Ротариански математически празници“ се подготвят да се превърнат в международна платформа за млади таланти по математика, обединени от приятелството и ценностите на Ротари.

ЧЕСТВАМЕ ДЕНЯ НА НАРОДНИТЕ БУДИТЕЛИ

За първи път Денят на народните будители - 1 ноември, е отпразнуван в Пловдив през 1909 година. Дотогава, на тази дата се е празнувал денят на свети Иван Рилски (по стар стил), а за четвърта година проектът "Народните будители и Аз" на РК Пловдив-Пълдин, Зонта и Община Пловдив организират шествие на ученици, учители и представители на научни и културни институции с маршрут от площад "11 май" пред ХГ "Св. Св. Кирил и Методий" до крайната точка - площад "Централен" – Военен клуб.

Честването на Деня на народните будители започна с празнична литургия, отслужена от Негово Високопреосвещенство Пловдивския митрополит Николай и слово на областния управител проф. д-р Христина Янчева. В чалото на шествието към площад "Централен" – Военен клуб, беше предводено от Военния духов оркестър на Съвместното командване на специалните операции, начело с кмета на Община Пловдив Костадин Димитров и членове на комитет "Родолюбие". По маршрута шествието премина покрай стълбите на Каменица, където музикален поздрав за празника отправи Хорът на пловдивските момчета "Стефка Благоева".

В Деня на народните будители представители на **Inner Wheel клуб Варна-Марина** и приятели посетихме град Одрин и неделно училище към читалището на Храм "Св.вкмч Георги". Развълнуваха ни учениците с подготвената програма и организираната изложба. Звучаха стихове и песни.

Във Военния клуб на пл. Централен празничният концерт бе под наслов: **НАШИТЕ БУДИТЕЛИ**.

Събитието се осъществява от Консорциум "Изкуство и образование", със символичното домакинство на АМТИИ "Проф. Асен Диамандиев" Пловдив и събра няколко поколения таланти, обединени от мисията да изградят духовния облик на Пловдив.

Участваха: НУМТИ "Добрин Петков", възпитаници на Националната гимназия за сценични и екранни изкуства, хор "Евмолпея" към Центъра за подкрепа за личностно развитие – Общински детски комплекс Пловдив, цигуларят Мичо Димитров, пианистката Биляна Динкова от АМТИИ, от класа на проф. Иван Дончев, и Камерния оркестър към Академията.

Благодарим на Издателство "Захарий Стоянов" и лично на акад. Иван Гранитски за подкрепата на нашата инициатива и осигурените книги за всеки от 63-мата ученици. Благодарим и на Асоциация "Да съхраним жената" в лицето на председателя ѝ Йорданка Ненчева за присъствието ѝ сред нас и за споделения празник. Този вълнуващ ден нямаше да е възможен без съдействието на Генерално консулство- Одрин. Събитието беше уважено от дами от нашия сестърс клуб - IW клуб "Истанбул Суадие" и от Чевърмена на Д-242 IW Турция,

По време на тържеството беше връчена ежегодната национална награда на Фондация "Даскал Ботьо Петков" за заслужил учител в хуманитарните дисциплини на г-жа Ичевска от Математическата гимназия в Пловдив.

Ротарианците от града сме горди, че по повод 100-годишнината от обявяването на този ден за общонационален празник на всички "заслужили българи", както са се изразявали тогава, ние поставихме началото на тържествените шествия, като почит и признание към нашите будители!

Сп. "Ротари на Балканите"

които се присъединиха и донесоха лакомства за децата. Приятелството се крепи на подкрепа в инициативите!

Нели Братоева
IW клуб Варна-Марина

Скъпи ротарианци, ротарактори и интерактори,

Ноември е месецът, в който насочваме вниманието си към сърцето на нашата организация – Фондация Ротари. Това е време за признателност, вдъхновение и осъзнаване на силата, която имаме, когато действаме заедно. Моята мечта за тази ротаракторска година е всеки Ротаракт клуб в България да дари поне 100 евро на Фондацията – жест, който символизира нашата сплотеност, отговорност и стремеж към устойчиво добро.

Декември ни напомня, че здравето е най-ценният дар. В рамките на Месеца на превенцията и лечението на заболяванията си поставяме целта да подкрепяме проекти, насочени към превенция, информираност и грижа за хората в нужда. Това е време, в което всяко действие има значение – защото всяка протегнатата ръка връща надежда.

С настъпването на коледните и новогодишни празници нека отворим сърцата си за добротата, приятелството и благодарността. Нека този празничен дух ни вдъхнови да продължим да служим с отдаденост, да се подкрепяме един друг и да изграждаме бъдеще, изпълнено със смисъл, светлина и човечност.

Ваша в Ротари,
Невена Иванова

Невена Иванова
ДРП 2024-2025
Дистрикт 2482
България

ДИСТРИКТНАТА АСАМБЛЕЯ НА РОТАРАКТ КЛУБОВЕТЕ В СЪРБИЯ И ЧЕРНА ГОРА

На 18-19 октомври 2025 г. имах честта да представявам Ротаракт клубовете от Дистрикт 2482 – България на Дистриктната асамблея на Ротаракт клубовете в Дистрикт 2483 – Сърбия и Черна гора, която се проведе в Нови Сад, Сърбия. Събитието се проведе под мотото “Единни за добро” и събра ротарактори от цяла Сърбия и Черна гора, които обмениха опит, идеи и вдъхновение за бъдещето на нашата организация.

Програмата беше добре структурирана и предостави възможност за реален обмен на опит, идеи и вдъхновение между участниците. След официалното откриване и приветствията от Дистрикт Губернъора Велиша Стаматович и Дистриктния Ротаракт Представител Никола Еленкович на Дистрикт 2483, участниците имаха възможност да се включат в редица лекции и презентации, посветени на автентичността в лидерството, бъдещето на Ротаракт и социалното въздействие на нашите проекти.

Сред вдъхновяващите акценти беше лекцията на дистриктния треньор Милена Алибабич, как-

то и участието на Никола Божич – координатор за End Polio Now в Зона 21Б, който говори за глобалната инициатива и значение то на дългосрочните усилия на Ротари за изкореняване на полиомиелита.

В неделя имах удоволствието да представя някои от най-разпознаваемите и въздействащи проекти на Ротаракт Дистрикт 2482 – Споделих също и други ключови инициативи, които обединяват нашите клубове около ценностите на служене, устойчивост и съпричастност.

По време на събитието имах възможност да се запозная и с Country Representative в ERIC на Хърватия, с която обсъдихме потенциала за бъдещи общи проекти и партньорства между нашите дистрикти.

Дистриктната асамблея на Д2483 беше вдъхновяващо преживяване, което за пореден път доказва, че Ротаракт свързва хората отвъд граници, култури и език – чрез приятелство, служене и общата мисия да правим добро.

Невена Иванова,
ДРП 2024-2025

ПРОЧЕТИ И ПРЕДАЙ НАТАТЪК

Пловдив чете с кауза

Интеракт клуб Пловдив-Филипопол се включи активно в дистриктната инициатива „Прочети и предай нататък“, която през изминалия уикенд се осъществи едновременно в различни градове на страната и завърши повече от успешно в Пловдив. На 1 и 2 ноември, в чест на Деня на народните будители, младите доброволци раздаваха книги с усмивки на главната улица, събирайки средства кауза. Всеки минавач можеше да избере мистериозна книга или любимо произведение срещу символичната цена от 5 лева.

Само за два дни клубът събра 4000 лева, а сумата със средствата от предишните кампании „С цвете в ръка“ и „За детето с Интеракт“, достигна до 6234 лева. Те ще бъдат дарени на фондация „Искам бебе“, за да помогнат на една двойка да сбъдне мечтата си за рождба.

Ние от Интеракт клуб Пловдив-Филипопол благодарим на всички, подкрепиха каузата и продължаваме мисията си – да правим Пловдив и света по-добро място.

Станимир Андреев,
ИАК Пловдив-Филипопол

ДАРИХМЕ ЖИВОТ ЗАЕДНО!

Кръводарителската акция на **Ротаракт клуб Дупница** през 2025 г. събра 31 кръводарители от общо 40 желаещи!

От успешните дарители 27 вече са дарявали и преди, а 4-ма дариха за първи път.

Огромно **БЛАГОДАРЯ** на всички, които се включиха — на дарителите, на медицинския екип и на доброволците. Дори и онези, които не успяха да дарят по медицински причини, показаха голямо сърце и съпричастност.

И тази година си партнирахме с организации, бизнеси и административни звена, ръководени от сърцати хора: Медицинския екип на Отделение по трансфузионна хематология - Кюстендил, под ръководството на д-р Илиева, лаборатория „Рамус“, клон Дупница, БОДК / BOVBD, Община Дупница, Борса „Слави“, ТОП маркет и нашите съмишленици във всяка инициатива - Ротари клуб Дупница.

Благодарим ви за участието и помощта! Кампанията се организира от 2015 година насам ежегодно

в града ни и вече има огромно въздействие върху цялата общност. С ваша помощ достигаме до нови хоризонти и успяваме да променим повече животи към по-добро. Когато сме заедно, сме много по-силни!

ИНТЕРАКТ КЛУБОВЕТЕ ПРИ СМГ И 73-ТО СУ

През октомври президентът на Ротари клуб София-Балкан Ивайло Василев присъства на откриващите срещи на Интеракт клубовете при Софийската математическа гимназия и 73-то средно училище. И двете събития преминаха по един вдъхновяващ начин.

Гостуваха и ученици от 9. до 12. клас с желание да се запознаят с дейността на Интеракт, да участват в доброволчески инициативи и да развиват лидерските си качества чрез участие в проектите на клуба. Особено впечатление направиха както ентузиазиранияте деветокласници, така и зрелостниците, които през годините активно са подкрепяли каузите на клубовете, въпреки че не са били техни членове.

Всеки от присъстващите ученици имаше възможност да се представи, а бордовете на клубовете

увлекателно разказаха за вече реализираните си проекти като „Купи и дари“ на СМГ и „Дари книга“ на 73-то, за новите идеи и за трудностите, които срещат в работата си.

Срещите показаха, че Интеракт е средище за вдъхновени и активни млади хора, готови да се учат, да се развиват и да даряват от времето и енергията си в полза на обществото.

ЕВРОПЕЙСКА СРЕЦА НА РОТАРАКТ В СКОПИЕ

От 2 до 5 октомври в Скопие, Северна Македония, се проведе Европейската среща на Ротаракт клубовете (REM), част от ЕРИК - Мултидистриктната организация (MDIO) на европейските клубове. REM Скопие 2025 събра ротарактори от цяла Европа в Скопие, Северна Македония - едно незабравимо събитие, изпълнено с вдъхновение, приятелство и идеи за бъдещо сътрудничество. Country Booths ни пренесе в духа на всяка страна - с традиционни напитки, вкусни хапвания и представяне на обичаи, култура и история. Това беше истинска вечер на международно приятелство и обмен.

Гала вечерята събра всички участници, за да отпразнуваме общите ни цели и постижения, както и духа на служене и приятелство, който обединява Ротаракт семейството по света.

E.R.I.C. Meeting - официалната среща на всички представители на различните страни - беше място за обсъждане на социалния проект на събитието, международните инициативи и предстоящите събития. Като представител на България имам

възможността да споделя нашите идеи и да чуя вдъхновяващи примери от останалите държави. По време на REM Skorje имаме възможност да участваме в разнообразни уъркшопи, посветени на личностно развитие, лидерство и иновации в Ротаракт. Темите бяха вдъхновяващи и практични - от ефективна комуникация и работа в екип до устойчиви социални проекти и бъдещето на Ротаракт Европа. Участниците споделиха идеи, обмениха опит и откриха нови начини да прилагат наученото в своите клубове и общности. Това беше чудесна възможност да се учим един от друг и да развиваме умения, които правят нашите

проекти още по-въздействащи. Домакините от Северна Македония ни подариха и невероятни преживявания: Посещение на автентично македонско село; Екскурзия до красивия каньон Матка - едно от най-впечатляващите природни места в страната, известно с кристалните си води и живописни гледки, които помогнаха да опознаем културата и духа на Македония отблизо. Разделихме се с нетърпение да се съберем отново и да продължим да изграждаме мостове между нашите страни и клубове.

Пламена Пенкова,
РАК Дистрикт 2482

АСАМБЛЕЯ НА ИНТЕРАКТ БЪЛГАРИЯ В КАРНОБАТ

Споделени преживявания и вдъхновяващи моменти

На 25 октомври 2025 г. в гр. Карнобат се проведе ежегодната Асамблея на Интеракт България, събитие, което събра над 100 младежи от цялата страна, обединени около каузите на Интеракт и Ротари. В събитието взеха участие както представители на клубовете, така и ключови личности на Дистрикт 2482, които подкрепят развитието на младите поколения.

Сред гостите бяха дистрикт гувърнорът Пламен Цветков, ДРП Невена Иванова, както и Михаил Йонков и Красимира Христова

от Комитета „Млади поколения“. Всички те, заедно с домакините от РК Карнобат и Председателя на ОБС гр. Карнобат приветстваха присъстващите и изразиха подкрепата си към младите лидери.

ДИП Антония Митева представи своя екип, който ще работи през настоящата ротарианска година. Асамблеята започна със силната и завладяваща лекция на Ваня Чечева - огнитивно-поведенчески психотерапевт, която завладя аудиторията с изключително наболялата тема - различните в обществото.

Особено вълнуващи бяха сесиите, в които участниците споделиха своите преживявания от програмите RYLA и Международен младежки обмен, които предлагат възможности за личностно и лидерско развитие.

ДРП Невена Иванова представи различни инициативи и възмож-

ности за включване, предоставени от Ротаракт, като насърчи младите хора да бъдат активни да се ангажират с проекти, които ще допринесат за обществото. Асамблеята на Интеракт България завърши с много нови идеи, вдъхновение и енергия за бъдещи проекти. Участниците се разделиха с увереността, че заедно могат да променят света към по-добро и да сбъднат своите мечти.

Rotary

 TAIPEI
2026

ROTARY INTERNATIONAL CONVENTION

TAIPEI, TAIWAN | 13-17 JUNE 2026

Register and pay in full by 15 December 2025,
before prices increase, at convention.rotary.org